

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बहुवा समिति
सानोठिमी, भक्तपुर

सह-प्रशासक (अधिकृत स्तर प्रथम श्रेणी प्रशासन सेवा) पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा : प्रशासन	समूह : प्रशासन	उप-समूह :
पद : सह-प्रशासक	स्तर : अधिकृत स्तर प्रथम श्रेणी	
पाठ्यक्रमको रूपरेखा : यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा लिइने छ :		
प्रथम चरण : लिखित परीक्षा		पूर्णाङ्क : ३००
द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता		पूर्णाङ्क : २५

प्रथम चरण : लिखित परीक्षा योजना

पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या	अंक भार	समय	पूर्णांक	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र विकास	विषयगत-समस्या समाधान	१	१ × २५ = २५	४ घण्टा	१५०	६०
		विषयगत-तर्कयुक्त एवं विवेचना मूलक	५	५ × १५ = ७५			
		विषयगत-तर्कयुक्त एवं समाधान मूलक	५	५ × १० = ५०			
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	विषयगत-समस्या समाधान	१	१ × २५ = २५	४ घण्टा	१५०	६०
		विषयगत-तर्कयुक्त एवं विवेचना मूलक	५	५ × १५ = ७५			
		विषयगत-तर्कयुक्त एवं समाधानमूलक	५	५ × १० = ५०			

द्वितीय चरण : अन्तरवार्ता योजना

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
व्यक्तिगत अन्तरवार्ता	२५	मौखिक

- यस पाठ्यक्रम अनुसार दुई पत्रको लिखित परीक्षा लिईनेछ ।
- आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको हकमा द्वितीयपत्र सेवा सम्बन्धी पाठ्यक्रमको मात्र लिखित परीक्षा लिईनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरू नेपालको सन्दर्भमा सोधिनेछ ।
- समस्या समाधानको प्रश्न कुनै पनि पाठ्यांशबाट सोध्न सकिनेछ । यसको उत्तर निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ ।
 - पहिलो भागमा समस्याको पहिचान
 - दोश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम
 - तेश्रो भागमा समस्या समाधानको लागि सुझाव
 - चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरिका

६. यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडी (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
७. प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा सम्मिलित गराईनेछ ।
८. पहिलो चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूको प्राप्ताङ्क र द्वितीय चरणको अन्तरवार्तामा प्राप्त गरेको अंक जोडी योग्यताक्रम अनुसार सिफारिश गरिनेछ ।
९. प्रथम पत्र (प्रशासन र विकास) (विषयगत-समस्या समाधान, विषयगत-तर्कयुक्त एवं विवेचना मूलक र विषयगत-तर्कयुक्त एवं समाधानमूलक) विषयको लिखित परीक्षा एकैदिन हुनेछ तर उत्तरपुस्तिका प्रत्येकको छुट्टा छुट्टै हुनेछ । यसैगरी द्वितीय पत्र (सेवा सम्बन्धी) (विषयगत-समस्या समाधान, विषयगत-तर्कयुक्त एवं विवेचना मूलक र विषयगत-तर्कयुक्त एवं समाधानमूलक) को लिखित परीक्षा एकैदिन हुनेछ तर उत्तरपुस्तिका प्रत्येकको छुट्टा छुट्टै हुनेछ ।
१०. पाठ्यक्रम लागू मिति : २०७३।०४।२९ गते देखि ।
११. यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लेखित सेवा/समूह/उप-समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बढुवा समिति
सानोठिमी भक्तपुर

सह-प्रशासक (अधिकृत स्तर प्रथम श्रेणी प्रशासन सेवा) पदको
खुला प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र : प्रशासन र विकास

पूर्णाङ्क : १५०

१. राज्य र सरकार

- १.१. नेपालमा राजनैतिक, संवैधानिक विकास र त्यसको विश्लेषणात्मक समीक्षा
- १.२. नेपालको संविधान
- १.३. व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.४. राज्यको पुनर्संरचना
- १.५. सार्वजनिक नीति तर्जुमा, विश्लेषण, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१. सार्वजनिक प्रशासन र सार्वजनिक व्यवस्थापनका अवधारणाहरू
- २.२. कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरू
- २.३. सार्वजनिक उत्तरदायित्व
- २.४. उपलब्धिमूलक प्रशासन
- २.५. प्रशासनिक प्रतिबद्धता तथा तटस्थता
- २.६. प्रशासन सुधारको सैद्धान्तिक पक्ष
- २.७. जनतालाई पुर्याउने सेवा प्रभावकारी तुल्याउने उपाय
- २.८. निजामती सेवामा पारदर्शिता र निष्पक्षता

३. विकास प्रशासन

- ३.१. विकास प्रशासन सम्बन्धी अवधारणा र चुनौतीहरू
- ३.२. योजना र परियोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रक्रिया
- ३.३. आयोजना व्यवस्थापन
- ३.४. विकास प्रशासन र सार्वजनिक प्रशासनमा भिन्नता

४. व्यवस्थापन

- ४.१. व्यवस्थापनको अवधारणा र सिद्धान्त
- ४.२. व्यवस्थापनका विभिन्न पक्षहरू खास गरी नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रक्रिया, सहभागितामूलक व्यवस्थापन र टोलीगत कार्य (Team Work)
- ४.३. वार्ता, संभौता तथा मध्यस्थता गर्ने सीपहरू र मस्यौदा तयारी प्रक्रिया
- ४.४. व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (Management Information System) र सूचना प्रविधि (Information Technology)
- ४.५. विवाद व्यवस्थापन (Conflict Management) र तनाव व्यवस्थापन (Stress Management)
- ४.६. मानव श्रोत व्यवस्थापन, प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्मा यसको अवस्था र चुनौतीहरू
- ४.७. व्यवस्थापकीय संचार (Managerial Communication)
- ४.८. संस्थागत सुशासन (Corporate Good Governance)
- ४.९. रणनीतिक व्यवस्थापन (Strategic management)

५. विकासका आयामहरु

- ५.१. संघीयतामा प्रादेशिक आर्थिक तथा सामाजिक संतुलन र अधिकारको सूचि
- ५.२. दिगो विकास
- ५.३. योजनावद्ध विकास
- ५.४. खुला बजारमुखी अर्थ व्यवस्था
- ५.५. विश्वव्यापीकरण
- ५.६. विकासमा नीजि तथा गैर सरकारी क्षेत्रको भूमिका
- ५.७. सुशासन र सेवा प्रवाहको सम्बन्ध
- ५.८. गरिबी निवारण र आर्थिक वृद्धिको अन्तरसम्बन्ध
- ५.९. विकासमा जनसहभागिता र अपनत्व (Ownership)

६. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ६.१. लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ६.२. कानुनी राज्य र नागरिकको जिम्मेवारी
- ६.३. मानव अधिकार
- ६.४. लैंगिक सवाल तथा विकास (Gender Issues and Development)
- ६.५. आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ६.६. नागरिक शिक्षा र विकास

७. नेपाली समाज र यसको बनावट

- ७.१. राष्ट्रिय एकता र अखण्डता
- ७.२. नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरुको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था
- ७.३. नेपालमा जनसंख्या बनावटको ज्ञान र नेपालमा युवाहरु
- ७.४. आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरुको विद्यमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरु, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरु

८. विविध

- ८.१. संघियता र स्वशासन
- ८.२. Sustainable Development Goals (दिगो विकासका लक्ष्यहरु)
- ८.३. बसाँई सराई र यसले आर्थिक र सामाजिक स्थितीमा पार्ने प्रभाव
- ८.४. प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- ८.५. सामाजिक न्याय एवं सुरक्षा (Social Justice and Security)
- ८.६. भुपरिवेष्ठित र अतिकम विकसित मुलुकहरुको अधिकार

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्
पदपूर्ति तथा बढुवा समिति
सानोठिमी भक्तपुर

सह-प्रशासक (अधिकृत स्तर प्रथम श्रेणी प्रशासन सेवा) पदको
खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

पूर्णांक : १५०

१. नेपाल सरकारको प्रमुख राष्ट्रिय नीतिहरूको विश्लेषणात्मक र समीक्षात्मक विवेचना
२. नेपालको प्रशासनिक व्यवस्था (सामान्य प्रशासन, आर्थिक प्रशासन, राजस्व प्रशासन र हुलाक प्रशासन) सम्बन्धी जानकारी
३. सार्वजनिक सेवा वितरण (Public Service Delivery)
 - ३.१ सरकारी सेवामा सार्वजनिक पृष्ठपोषण (Public Feedback)
 - ३.२ सार्वजनिक सेवा वितरणमा सुधार
४. संवैधानिक निकायहरू (अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग, महालेखा परीक्षक, लोक सेवा आयोग, निर्वाचन आयोग, राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग, राष्ट्रिय प्राकृतिक श्रोत तथा वित्त आयोग, राष्ट्रिय महिला आयोग, राष्ट्रिय दलित आयोग, राष्ट्रिय समावेशी आयोग, राष्ट्रिय आदिवासी जनजाति आयोग, मधेशी आयोग, थारु आयोग र मुस्लिम आयोग)
५. श्रम व्यवस्थापन, वैदेशिक रोजगार तथा विप्रेषण
६. नेपालको अर्थतन्त्रमा सार्वजनिक संस्थानहरूको भूमिका र सार्वजनिक संस्थान व्यवस्थापनका चुनौतीहरू
७. नेपालको विकासमा वैदेशिक सहायता तथा वैदेशिक लगानीको भूमिका, परिचालन र व्यवस्थापन
८. चालु आवधिक योजनाको उद्देश्य, नीति र राष्ट्रिय लक्ष्यहरू
९. वजेटको सैद्धान्तिक जानकारी नेपालमा वजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्याङ्कन व्यवस्था
१०. संयुक्त राष्ट्र संघ प्रणाली र विमस्टेकबारे जानकारी
११. क्षेत्रीय सहयोगको अवधारणा, सार्क र यसका विभिन्न समितिहरूको भूमिका
१२. मौद्रिक नीति तथा वित्तीय नीति
१३. प्राविधिक तथा व्यावसायिक शिक्षा, तालीम नीति र रणनीति
१४. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को पृष्ठभूमि र महत्व
१५. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् सेवामा वृत्ति विकास र कार्य क्षमताको प्रतिस्पर्धात्मक विकास
१६. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् कर्मचारीका आचरण (Ethics) आर्थिक अनुशासन, दण्ड सजाय र सेवाको सुरक्षा
१७. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को संस्थागत संरचना र व्यवस्थापन, गुणस्तरियता र प्रभावकारिता
१८. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीमको बजारिकरण र गरीब तथा पिछडिएका वर्गहरूमा यसको पहुँच
१९. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम र साधारण शिक्षाका बीच तुलनात्मक अध्ययन
२०. प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद् र नेपाल सरकार, शिक्षा मन्त्रालयसंगको सम्बन्ध
२१. वित्तीय साक्षरतावृद्धिमा प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालीम परिषद्को भूमिका

॥ समाप्त ॥